

UZASADNIENIE

Powódka Grupa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych: R. K. i M. M. (1) na jej rzecz kwoty 86 664,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 76 983,22 zł od 7 października 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i dalszymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 9628,91 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powódka wniosła również o zasądzenie od pozwanych solidarnie na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że jest wierzycielem spółki (...) sp. z o.o. w Ż., a łączna kwota zadłużenia wynosi 86 644,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi. Powódka nabyła przedmiotową wierzytelność cesją z 8 września 2015 r., a następnie uzyskała na swoją rzecz wyrok z 11 lipca 2016 r. wydany przez Sąd Okręgowy w Katowicach sygn. akt XIII GC 591/15/AM. Powódka wskazała, że pozwany M. M. (1) pełnił funkcję prezesa zarządu od początku istnienia spółki do 27 kwietnia 2015 r., zaś od 27 kwietnia 2015 r. do 10 grudnia 2015 r. prezesem zarządu był pozwany R. K., natomiast od 10 grudnia 2015 r. do nadal funkcję prezesa zarządu pełni ponownie M. M. (1). Powódka wskazała, że przysługująca jej wierzytelność wynikała z faktury VAT nr (...) z 28 kwietnia 2015 r., a więc jeszcze w okresie gdy prezesem zarządu spółki (...) sp. z o.o. był pozwany M. M. (1), zaś termin płatności faktury ustalony został do 27 czerwca 2015 r., tj. w czasie, gdy prezesem zarządu był pozwany R. K.. Dalej powódka wskazała, że po uzyskaniu tytułu wykonawczego wszczęła wobec spółki (...) sp. z o.o. postępowanie egzekucyjne, które nie odniosło oczekiwanego rezultatu – postanowieniem z 29 grudnia 2016 r. Komornik Sądowy B. W. umorzył postępowanie egzekucyjne przeciwko (...) sp. z o.o. z powodu jego bezskuteczności. Powódka podała, że swoje roszczenie opiera na podstawie art. 299 ksh. Zaznaczyła, że (...) sp. z o.o. jest aktualnie niewypłacalna oraz, że niewypłacalność tej spółki powstała w okresie gdy każdy z pozwanych pełnił funkcję prezesa zarządu. W ocenie powódki wierzytelność, która nie została zapłacona przez spółkę wynika z umowy zawartej przez pozwanego M. M. (1), a termin zapłaty wierzytelności upłynął w okresie pełnienia funkcji prezesa zarządu przez pozwanego R. K..

Wyrokiem zaocznym częściowym z 25 czerwca 2020 r. (sygn. X G 435/19) Sąd zasądził od pozwanego R. K. na rzecz powódki kwotę 86 664,30 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 76 983,22 zł od 7 października 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 9628,91 z od 28 września 2019 r. do dnia zapłaty. W punkcie drugim nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

W odpowiedzi na pozew pozwany M. M. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazał, że w okresie od 2014 r. do 27 kwietnia 2015 r. rzeczywiście pełnił funkcję prezesa zarządu (...) sp. z o.o. w Ż.. Podał, że z faktury VAT nr (...) wynika, że data sprzedaży agregatu wody lodowej innova (...)/K 393-P nastąpiła 22 kwietnia 2015 r., a fakturę wystawiono 28 kwietnia 2015 r., przy czym termin płatności został ustalony na dzień 27 czerwca 2015 r., a więc już po objęciu funkcji prezesa zarządu przez R. K.. Podkreślił, że w dacie zaciągnięcia zobowiązania sytuacja finansowa spółki była stabilna i nie było obawy co do jej wypłacalności. Spółka prowadziła działalność i przyjmowała zlecenia, za które miała mieć wypłacane wynagrodzenie. Zakup agregatu wody lodowej związany był z wykonywaną przez spółkę inwestycją. W ocenie pozwanego sytuacja spółki nie uzasadniała konieczności złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, albowiem nie były spełnione przesłanki, które warunkowałyby konieczność podjęcia takich działań. Spółka w tamtym momencie była wypłacalna. Pozwany wyjaśnił, że w latach 2015-2016 (...) sp. z o.o. wykonywała prace budowlane w ramach inwestycji pt. „Dobry start w przyszłość – budowa nowej siedziby Ośrodka (...) - Wychowawczego i Ośrodka (...) w Ż.”, a zakres prac obejmował wykonanie instalacji elektrycznej w budynku. W toku inwestycji wykorzystano również szafę lodową, o której mowa w niniejszym postępowaniu. Za czynności wykonane na budowie spółka miała otrzymać wynagrodzenie, które miało pokryć koszty zakupu szafy lodowej oraz pozostałych kosztów związanych z prowadzeniem prac na budowie. W toku przedmiotowej budowy oraz rozliczeń dokonywanych z (...) sp. z o.o. to R. K. był prezesem zarządu. Odnosząc się do wskazanej

przez powódkę podstawy prawnej roszczenia, pozwany wskazał, że w dacie wykonywania przez niego funkcji prezesa zarządu spółka posiadała płynność finansową, podejmowała się kolejnych zleceń i nie było obawy niewypłacalności. Tym samym, w czasie pełnienia przez niego funkcji nie istniały przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Pozwany podkreślił, że oczywistym jest, że po zakończeniu pełnienia przez niego funkcji prezesa zarządu nie miał on wpływu na późniejsze działanie jego następcy, w tym nie miał wpływu na jego decyzje o złożeniu wniosku o upadłość.

W replice na odpowiedź na pozew powódka podtrzymała w całości swoje żądanie i wszelkie twierdzenia złożone w pozwie. Powódka podniosła, że okoliczność, iż faktura nr (...) płatna była do 27 czerwca 2015 r. nie zmienia faktu, że pozwany M. M. (1) ponosi odpowiedzialność jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. za zobowiązanie z niej wynikające. Powódka wskazała, że pozwany M. M. (1), po odwołaniu z funkcji prezesa zarządu w dniu 27 kwietnia 2015 r. został ponownie wybrany na prezesa zarządu 10 grudnia 2015 r. Z kolei wniosek o ogłoszenie upadłości (...) sp. z o.o. został złożony w styczniu 2016 r. Ostatecznie prawomocnym postanowieniem z 11 maja 2016 r. sygn. XII GU 44/16 Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości, wskazując że (...) sp. z o.o. nie posiada majątku pozwalającego na pokrycie kosztów postępowania, skoro nie jest nawet w stanie pokryć kosztów zaliczki na poczet postępowania upadłościowego w kwocie 8000 zł. Powódka podkreśliła, że (...) sp. z o.o. zaciągnęła zobowiązanie na kwotę 77 226,93 zł, a pozwany jako prezes zarządu zobowiązany był liczyć się z konsekwencjami braku środków na zapłatę faktury. Jeżeli nawet spółka spodziewała się wpływów z ewentualnych robót, to mimo wszystko na dzień zaciągnięcia zobowiązania i w okresie upływu terminu płatności faktury VAT, pozostawała w stanie niewypłacalności, skoro nie była w stanie w terminie do 27 czerwca 2015 r. uregulować z własnych środków należności za fakturę. Dodała, że zysk (...) sp. z o.o. za 2014 r. był bardzo mały – nie przekraczał 2000 zł, a pozwany M. M. (1) – jako prezes zarządu – podjął lekkomyślne ryzyko, zaciągając zobowiązanie na tak wysoką kwotę, nie posiadając zagwarantowanych środków na zapłatę zobowiązania. Po ponownym powołaniu go na prezesa zarządu spółki, pozwany nie podjął żadnych działań w celu spłaty zobowiązań spółki, a jedynym jego działaniem było złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, który w ocenie powódki był spóźniony – powinien zostać złożony jeszcze przed zaciągnięciem zobowiązania.

W piśmie procesowym z 17 maja 2021 r. pozwany M. M. (1) podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił, co następuje:

Spółka (...) sp. z o.o. w Ż. została założona 15 stycznia 2014 r., a w dniu 4 marca 2014 r. zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców KRS.

Zarząd (...) sp. z o.o. był jednoosobowy, zaś umowa spółki przewidywała, że w przypadku zarządu jednoosobowego spółkę reprezentuje prezes zarządu.

Od początku istnienia (...) sp. z o.o. do 27 kwietnia 2015 r. funkcję prezesa zarządu pełnił pozwany M. M. (1), od 27 kwietnia 2015 r. do 10 grudnia 2015 r. prezesem zarządu był pozwany R. K., natomiast od 10 grudnia 2015 r. do 19 września 2016 r. funkcję prezesa zarządu pełnił ponownie pozwany M. M. (1). Uchwałą nr 3/09/2016 z 19 września 2016 r. (...) sp. z o.o. powołało na prezesa zarządu S. S.. Uchwała ta nie została wpisana do KRS.

(dowody: wydruk z rejestru przedsiębiorców KRS – k.14-19, kserokopia aktu notarialnego z 15 stycznia 2014 r. Rep. A nr (...) – k. 175-191, kserokopia uchwały nr (...) – k. 182-183, kserokopia uchwały nr (...) – k. 184, kserokopia aktu notarialnego z 19 września 2016 r. Rep. A nr (...) – k. 188-192)

W latach 2015-2016 (...) sp. z o.o. wykonywała m.in. prace budowlane w ramach inwestycji pt. „Dobry start w przyszłość – budowa nowej siedziby Ośrodka (...) - Wychowawczego i Ośrodka (...) w Ż.”, a zakres prac obejmował wykonanie instalacji w budynku. W toku inwestycji spółka miała zamontować tzw. szafę lodową – agregat wody lodowej ze skraplaczem zdalnym.

W tym celu 22 kwietnia 2015 r. zakupiła od (...) sp. z o.o. w W. agregat wody lodowej – I. (...)/K 393-P SL SI+PS ze skraplaczem zdalnym (...).

Z tego tytułu (...) sp. z o.o. 28 kwietnia 2015 r. wystawiła spółce (...) sp. z o.o. fakturę VAT nr (...) na kwotę 77 226,93 zł brutto, płatną do 27 czerwca 2015 r.

Spółka (...) sp. z o.o. nie opłaciła ww. faktury.

(dowody: faktura VAT nr (...) – k. 24, zeznania świadka A. S. – k. 282, okoliczności bezsporne)

Na podstawie umowy cesji wierzytelności z 8 września 2015 r. powódka nabyła od (...) sp. z o.o. wierzytelność wynikającą z faktury nr (...), a następnie pismem z 10 września 2015 r. wezwała (...) sp. z o.o. do zapłaty kwoty 78 661,61 zł. Po bezskutecznym wezwaniu do zapłaty, powódka wytyczyła powództwo o zapłatę przeciwko (...) sp. z o.o., w wyniku którego wyrokiem z 11 lipca 2016 r. (sygn. akt XIII GC 591/15/AM) Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od (...) sp. z o.o. na jej rzecz kwotę 77 035,39 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 76 983,22 zł od 7 października 2015 r., z tym że od 1 stycznia 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

Po uzyskaniu tytułu wykonawczego powódka wszczęła wobec spółki (...) sp. z o.o. postępowanie egzekucyjne, które postanowieniem z 29 grudnia 2016 r. Komornika Sądowego B. W. zostało umorzone z powodu jego bezskuteczności.

(dowody: kserokopia wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z 11 lipca 2016 r. sygn. XIII GC 591/15/AM – k. 22, kserokopia postanowienia z 29 grudnia 2016 r. Komornika Sądowego B. W. – k. 25)

W dniu 3 grudnia 2015 r. prezes zarządu (...) sp. z o.o. R. K. złożył w Sądzie Rejonowym XII Wydziale Gospodarczym w Gliwicach wniosek (datowany na 2 grudnia 2015 r.) o przeprowadzenie upadłości (...) sp. z o.o.

W dniu 22 grudnia 2015 r., w związku z wnioskiem o przeprowadzenie upadłości, prezes zarządu (...) sp. z o.o. M. M. (1) złożył w Sądzie Rejonowym XII Wydziale Gospodarczym w Gliwicach oświadczenie, że spółka redukuje wszystkie zobowiązania o 65% należności brutto, a spłata 35% pozostałej należności dla każdego wierzyciela zostanie rozłożona na 36 równych rat.

Postanowieniem z 11 maja 2016 r. (sygn. XII GU 44/16) Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości, wobec braku środków finansowych na pokrycie kosztów postępowania.

Postanowieniem z 29 sierpnia 2016 r. (sygn. X Gz 183/16) Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił zażalenie dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach z 11 maja 2016 r. (sygn. XII GU 44/16).

(dowody: kserokopia wniosku z 2 grudnia 2015 r. – k. 353-354, kserokopia oświadczenia z 17 grudnia 2015 r. – k. 355, kserokopia postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach z 11 maja 2016 r. (sygn. XII GU 44/16) – k. 357-358, kserokopia postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach z 29 sierpnia 2016 r. (sygn. X Gz 183/16) – k. 359-360)

W opinii z 31 grudnia 2021 r. biegła sądowa z zakresu finansów I. K. wskazała, że z przeprowadzonych przez nią analiz wynika, iż najpóźniej w dniu 12 grudnia 2014 r. (...) sp. z o.o. wypełniła przesłankę niewypłacalności, jaką jest nieregulowanie zobowiązań i z tym dniem wystąpiła podstawa do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości tej spółki. Wraz z upływem dnia 12 grudnia 2014 r. wartość nieregulowanych zobowiązań spółki przekroczyła wartość dostępnych zasobów własnych, tj. 100 tys. zł, przy jednoczesnym występowaniu zobowiązań przeterminowanych powyżej 3 miesięcy. Wniosek o ogłoszenie upadłości powinien być złożony do 27 grudnia 2014 r. Biegła podała, że wniosek o ogłoszenie upadłości (...) sp. z o.o. złożony 3 grudnia 2015 r. był spóźniony. Biegła wskazała, że gdyby wniosek o ogłoszenie upadłości spółki został złożony przez zarząd we właściwym czasie, tj. najpóźniej 27 grudnia 2014 r., wierzytelności powódki nie powstałyby, a więc powódka nie poniosłaby szkody.

(dowody: opinia biegłej – k. 288-314, opinia uzupełniająca ustna na rozprawie 2 czerwca 2022 r. – k. 344)

Powódka pismem z 16 października 2017 r. wezwała pozwanego R. K. do zapłaty kwoty 86 556,69 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie należnymi od kwoty 76 983,27 zł od 7 października 2015 r. do dnia zapłaty w terminie 7 dni,

wskazując że brak zapłaty we wskazanym terminie będzie skutkowało skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego.

Powódka pismem z 23 sierpnia 2019 r. wezwała pozwanego M. M. (1) do zapłaty kwoty 107 641,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie należnymi od kwoty 76 983,27 zł od 23 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty w terminie 7 dni, wskazując że brak zapłaty we wskazanym terminie będzie skutkowało skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego.

Pozwani nie odpowiedzieli na ww. wezwania do zapłaty.

(dowody: wezwania do zapłaty – k.30-33)

Sąd ustalił powyższe okoliczności faktyczne w oparciu o spójne i w pełni przekonujące wskazane wyżej dowody, a w szczególności dokumenty urzędowe oraz dokumenty prywatne, które w ocenie Sądu były w pełni wiarygodne. Sąd dopuścił dowód z dokumentów prywatnych, które nie zostały skutecznie zakwestionowane w trybie art. 253 k.p.c.

Dowody te nie wzbudziły żadnej wątpliwości Sądu i pozostawały ze sobą w spójności.

Sąd oparł się w ustaleniach faktycznych w szczególności na opinii biegłej z zakresu finansów I. K., która została sporządzona zgodnie ze zleceniem Sądu, była kompletna, wyczerpująca, a wnioski z niej płynące są logiczne, jasne i spójne.

Sąd uznał za wiarygodne również zeznania świadka A. S. w zakresie w jakim wskazywał na źródło zobowiązania, które jest podstawą przedmiotowego roszczenia.

W ocenie Sądu nie zasługują na walor wiarygodności zeznania pozwanego M. M. (1) w zakresie w jakim wskazywał na brak niewypłacalności spółki (...) sp. z o.o. w okresie, gdy był prezesem jej zarządu, albowiem były one sprzeczne z opinią biegłej, która została sporządzona na podstawie dokumentacji finansowej spółki.

Sąd na zasadzie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 458¹⁰ k.p.c. pominął zgłoszony dowód z zeznań świadka T. C. jako zmierzające jedynie do przedłużenia postępowania. Sąd uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Powód dochodził od pozwanych zapłaty zobowiązań spółki (...) Sp. z o.o. (dalej: Spółka) wobec której egzekucja okazała się bezskuteczna. Wskazywał, że roszczeń tych dochodzi od pozwanych jako członków zarządu Spółki.

Podstawę prawną roszczeń powoda stanowił więc art. 299 § 1 k.s.h. który stanowił, iż jeżeli egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

Z kolei § 2 tego przepisu stanowił, że członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

Dodać tutaj należy, że odpowiedzialność na zasadzie art. 299 k.s.h., którego podstawową funkcją jest ochrona praw wierzycieli, ponoszą wszystkie osoby, które pełniły funkcję członka zarządu od dnia powstania zobowiązania do chwili wystąpienia przez wierzyciela z powództwem. Dla jej odpowiedzialności wystarczające jest bowiem, że zobowiązania te istniały w czasie pełnienia funkcji i nie zgłoszono wniosku o ogłoszenie upadłości, mimo zaistnienia ku temu przesłanek (wyrok SA w Warszawie, 2017.11.09, V ACa 69/17).

Jak z powyższego wynika, zgodnie z omawianymi przepisami dla wykazania odpowiedzialności pozwanych w niniejszej sprawie powód musiał wykazać, że posiada wierzytelność wobec Spółki (tytuł wykonawczy przeciwko spółce) oraz, że egzekucja wobec spółki okazała się bezskuteczna a pozwani pełnili funkcję członków zarządu spółki w czasie gdy istniało zobowiązanie.

W orzecznictwie dominuje stanowisko, zgodnie z którym odpowiedzialność na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. ponoszą osoby będące członkami zarządu w czasie istnienia zobowiązania, którego egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna, niezależnie od tego, czy w tym okresie było ono już wymagalne (tak m.in.: SN w uchwale z 28.02.2008 r., III CZP 143/07, OSNC 2009/3, poz. 38, oraz w wyrokach: z 30.09.2015 r., I CSK 772/14, LEX nr 1943202; z 17.06.2011 r., II CSK 571/10, LEX nr 847124; z 9.12.2010 r., III CSK 46/10, LEX nr 970080; z 25.02.2010 r., V CSK 248/09, OSNC 2010/10, poz. 141; z 11.02.2010 r., I CSK 269/09, LEX nr 583723; z 13.03.2009 r., II CSK 543/08, LEX nr 584730; z 10.04.2008 r., IV CSK 15/08, LEX nr 584770; z 2.02.2007 r., IV CSK 370/06, OSNC-ZD 2008/1, poz. 18; z 31.01.2007 r., II CSK 381/06, LEX nr 327921; z 19.10.2005 r., V CK 258/05, LEX nr 365053, w : M. Dumkiewicz. Komentarz do art. 299 k.s.h.).

W niniejszej sprawie powód wykazał, że posiada tytuł wykonawczy w postaci wyroku z dnia 11 lipca 2016 r.

Jak wynika z faktury z dnia 28 kwietnia 2015 r. wierzytelność ta jest wierzytelnością o zapłatę ceny z umowy sprzedaży zawartej w dniu 22 kwietnia 2015 r. Termin zapłaty ustalono w fakturze na dzień 27 czerwca 2015 r.

Fakt istnienia tego tytułu wykonawczego przesądza o istnieniu zobowiązania spółki. W zakresie prawomocności materialnej tego orzeczenia sąd musi uznać istnienie zobowiązania spółki w stosunku do wierzyciela.

Jednocześnie nie było sporne między stronami, że pozwany M. M. (1) był członkiem zarządu Spółki w okresie od początku istnienia spółki do 27 kwietnia 2015 r.

Jak wynika z zeznań pozwanego funkcję prezesa zarządu objął on ponownie w dniu 11 grudnia 2015 r.

Nie ulega więc wątpliwości, że zobowiązanie którego dotyczy tytuł wykonawczy powstało jeszcze w okresie gdy pozwany był po raz pierwszy członkiem zarządu spółki i istniało w okresie gdy był nim powtórnie.

Fakt, że zobowiązanie to stało się wymagalne się wymagalne w okresie gdy pozwany członkiem zarządu nie był nie ma w sprawie znaczenia.

Powód wykazał też bezskuteczność egzekucji wobec Spółki.

Złożył bowiem powód postanowienie Komornika z dnia 29 grudnia 2016 r. o umorzeniu egzekucji z powodu jej bezskuteczności oraz poprzedzające je pismo Komornika z dnia 29 listopada 2016 r. (wpłynęło w dniu 6 grudnia 2016 r.) zawiadamiające o bezskuteczności egzekucji.

W tym miejscu przypomnieć wypada, że postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z powodu bezskuteczności egzekucji, jeżeli nie wynika z niego nic innego, jest wystarczającym dowodem dla stwierdzenia, że bezskuteczna okazała się egzekucja z całego majątku dłużnika. Jeżeli jednak pozwany twierdzi, że egzekucja w postępowaniu, które zostało umorzone, nie została skierowana do składników majątku spółki, z których możliwe jest zaspokojenie wierzyciela, nie jest pozbawiony możliwości wykazania tego; ciężar dowodu spoczywa jednak w tym wypadku na pozwanym (art. 6 k.c.) (tak: w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CK 152/05).

Przyjmuje się, że z postanowieniem o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wiąże się faktyczne domniemanie bezskuteczności egzekucji. Obalenie tego domniemania obciąża pozwanych, którzy winni w procesie wytoczonym na podstawie przepisu art. 299 k.s.h. wykazać, że wierzyciel nie uruchomił przysługujących mu środków, aby zaspokoić się z istniejącego majątku spółki, względnie istniał majątek pozwalający na zaspokojenie wierzyciela (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie - I Wydział Cywilny z 2016-08-12, I ACa 379/16).

Co do zasady, przesłankę bezskuteczności egzekucji uznaje się za spełnioną w przypadku ukończenia, bez zaspokojenia wierzyciela, egzekucji skierowanej do całego majątku spółki (tak SN m.in. w wyrokach: z 26.06.2003 r., V CKN 416/01, OSNC 2004/7–8, poz. 129; z 20.10.2005 r., II CK 152/05, OSNC 2006/7–8, poz. 134; z 30.05.2008 r., III CSK 12/08, LEX nr 447785; z 13.01.2010 r., II CSK 372/09, LEX nr 577688; z 9.12.2010 r., III CSK 46/10, LEX nr 970080; z 10.02.2011 r., IV CSK 335/10, LEX nr 784972 w : M. Dumkiewicz. Komentarz do art. 299 k.s.h.).

Tym samym więc wykazał powód zarówno istnienie zobowiązania spółki jak i fakt, że jego egzekucja wobec spółki okazała się bezskuteczna.

Jak już wyżej wskazano, zgodnie z art. 299 § 2 k.s.h. członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

Na pozwanych spoczął więc obowiązek wykazania, że we właściwym czasie złożyli wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z ich winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

Pozwani musieli więc wykazać, że do czasu zakończenia pełnienia swych funkcji nie wystąpiły przesłanki obligujące ich do złożenia wniosku ogłoszenie upadłości Spółki, lub, że wniosek taki złożyli we właściwym czasie, że w odpowiednim czasie wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z ich winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

Jak wynika z opinii biegłego z upływem dnia 12 grudnia 2014 r. należało uznać, że Spółka wypełniła przesłankę niewypłacalności w postaci nieuregulowania zobowiązań. W tym dniu bowiem wartość nieuregulowanych zobowiązań Spółki przekroczyła wartość dostępnych zasobów własnych, przy jednoczesnym występowaniu zobowiązań przeterminowanych powyżej 3 miesięcy.

Bilansowa przesłanka niewypłacalności nastąpiła najpóźniej w dniu 2 grudnia 2015 r. w momencie sporządzenia pierwszego bilansu zgodnie z którym pasywa obce przekroczyły wartość aktywów spółki.

Jako datę wystąpienia stanu niewypłacalności wskazała biegła dzień 12 grudnia 2014 r. a dzień 27 grudnia 2014 r. jako dzień w którym winien być złożony wniosek o ogłoszenie upadłości spółki.

Jak wynika z akt Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn.. XII GU 44/16 wniosek o ogłoszenie upadłości spółki (...) pozwany R. K. złożył w dniu 3 grudnia 2015r.

Wniosek ten został zmodyfikowany pismem pozwanego M. złożonym w dniu 22 grudnia 2015r. Wniosek ten został oddalony postanowieniem z dnia 11 maja 2016 r.

Wniosek o ogłoszenie upadłości złożono więc po upływie terminu wskazanego przez biegłą, który upłynął w czasie pierwszego okresu pełnienia funkcji przez pozwanego M..

Dlatego uznał Sąd, że pozwany nie wykazał aby we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości.

Nie wykazał również pozwany aby pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

W tym miejscu dodać należy, że przesłanka egzoneracyjna braku szkody wierzyciela uwalnia członka zarządu w razie przeprowadzenia przez niego dowodu, że wierzyciel nie uzyskałby zaspokojenia swojej wierzytelności z

powodu braku wystarczającego majątku, nawet gdyby wszczęto postępowanie upadłościowe na podstawie wniosku złożonego we właściwym czasie lub gdyby w tym samym czasie wydano postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo zatwierdzeniu układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu (zob. m.in. wyroki SN: z 29.11.2012 r., V CSK 575/11, LEX nr 1289054, oraz z 22.02.2008 r., V CSK 421/07, LEX nr 478574). W takiej bowiem sytuacji brak zaspokojenia wierzyciela nie pozostaje w związku przyczynowym z niezłożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości (zob. wyrok SN z 4.07.2013 r., I CSK 646/12, LEX nr 1365595). Pozwany powinien zatem udowodnić – odwołując się do stanu majątkowego spółki istniejącego w czasie właściwym do zgłoszenia upadłości oraz uwzględniając określoną w art. 342 pr. upad. kolejność zaspokajania się z masy upadłości – że na zaspokojenie należności powoda nie starczyłyby środki wchodzące w skład masy upadłości (tak SN w uchwale z 28.02.2008 r., III CZP 143/07, OSNC 2009/3, poz. 38; podobnie SN w wyroku z 22.09.2005 r., IV CK 75/05, LEX nr 604052). W ramach omawianej przesłanki egzoneracyjnej członek zarządu może wykazać zarówno to, że nawet gdyby wniosek o ogłoszenie upadłości złożony został we właściwym czasie, wierzyciel i tak nie uzyskałby zaspokojenia w żadnym stopniu, jak i to, że uzyskałby je jedynie w części. W tej ostatniej sytuacji doszłoby do zwolnienia członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością od odpowiedzialności tylko w tej części, w której wierzyciel i tak nie uzyskałby zaspokojenia (zob. wyroki SN: z 24.02.2011 r., III CNP 26/10, LEX nr 785273, oraz z 10.02.2011 r., IV CSK 335/10, LEX nr 784972). Członek zarządu odpowiada więc na podstawie art. 299 k.s.h. jedynie za taką część należności, jaką otrzymałby wierzyciel w zainicjowanym we właściwym czasie postępowaniu upadłościowym (tak SN w wyroku z 12.04.2012 r., II CSK 390/11, LEX nr 1211143). W uchwale z 1.12.2017 r. (III CZP 65/17, OSNC 2018/9, poz. 84).

W sytuacji jednak gdy, jak w niniejszej sprawie, zobowiązania Spółki powstały już po wystąpieniu przesłanek aktualizujących obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, wskazane wyżej ograniczenie odpowiedzialności członka zarządu nie będzie miało miejsca.

W takiej bowiem sytuacji należy przede wszystkim wskazać na to, że gdyby członek zarządu we właściwym czasie złożył wniosek o ogłoszenie upadłości spółki, to wierzytelności objęte sporem w ogóle by nie powstały a więc wierzyciel nie poniósłby szkody.

Dlatego w niniejszej sprawie należy przyjąć, że pozwani odpowiadają za zobowiązania objęte sporem bez żadnych ograniczeń.

Dlatego opierając się na treści art. 299 § 1 k.s.h. i uznając, że pozwany M. M. (1) nie wykazał zajścia okoliczności z § 2 tego przepisu zasądzone od pozwanego M. M. (1) na rzecz powódki Grupy (...) Spółki z o.o. w K. kwotę 86 664,30 zł (z odsetkami ustawowymi od kwoty 76 983,22 zł od dnia 7 października 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 9 628,91 z od dnia 28 września 2019 r. do dnia zapłaty,

z tym zastrzeżeniem, że odpowiedzialność pozwanego M. M. (1) jest solidarna z pozwanym R. K. wobec którego kwoty te zasądzone wyrokiem zaocznym z dnia 25 czerwca 2020 r.

Na zasądzona kwotę złożyły się należności zasądzone wyrokiem z dnia 11 lipca 2016 r. oraz wskazane w uzasadnieniu pozwu, a nie kwestionowane przez pozwanych koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych.

Odsetki od wskazanych kwot zasądzone na podstawie art. 481 k.c.

O kosztach procesu orzekł Sąd zgodnie z art. 98 k.p.c. stosownie do wyniku sporu przyznając powódce od pozwanych solidarnie zwrot poniesionych kosztów.

Na koszty poniesione przez powódkę złożyły się:

- opłata sądowa - 4 334 zł

- opłata od pełnomocnictwa 17 zł.

- wynagrodzenie pełnomocnika – 5 400 zł. Wysokość wynagrodzenia ustalono zgodnie z § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Razem kwota 9 751 zł, którą zasądzono od powódki na rzecz tego pozwanego.

Na podstawie art. 113 u.o k.s. w związku z art. 98 k.p.c. nakazano pobrać od pozwanego M. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 461 , 64 zł nie pokrytych kosztów sądowych. Na kwotę tę złożyły się niepokryte z zaliczki koszty opinii biegłej.

Sędzia Leszek Guza